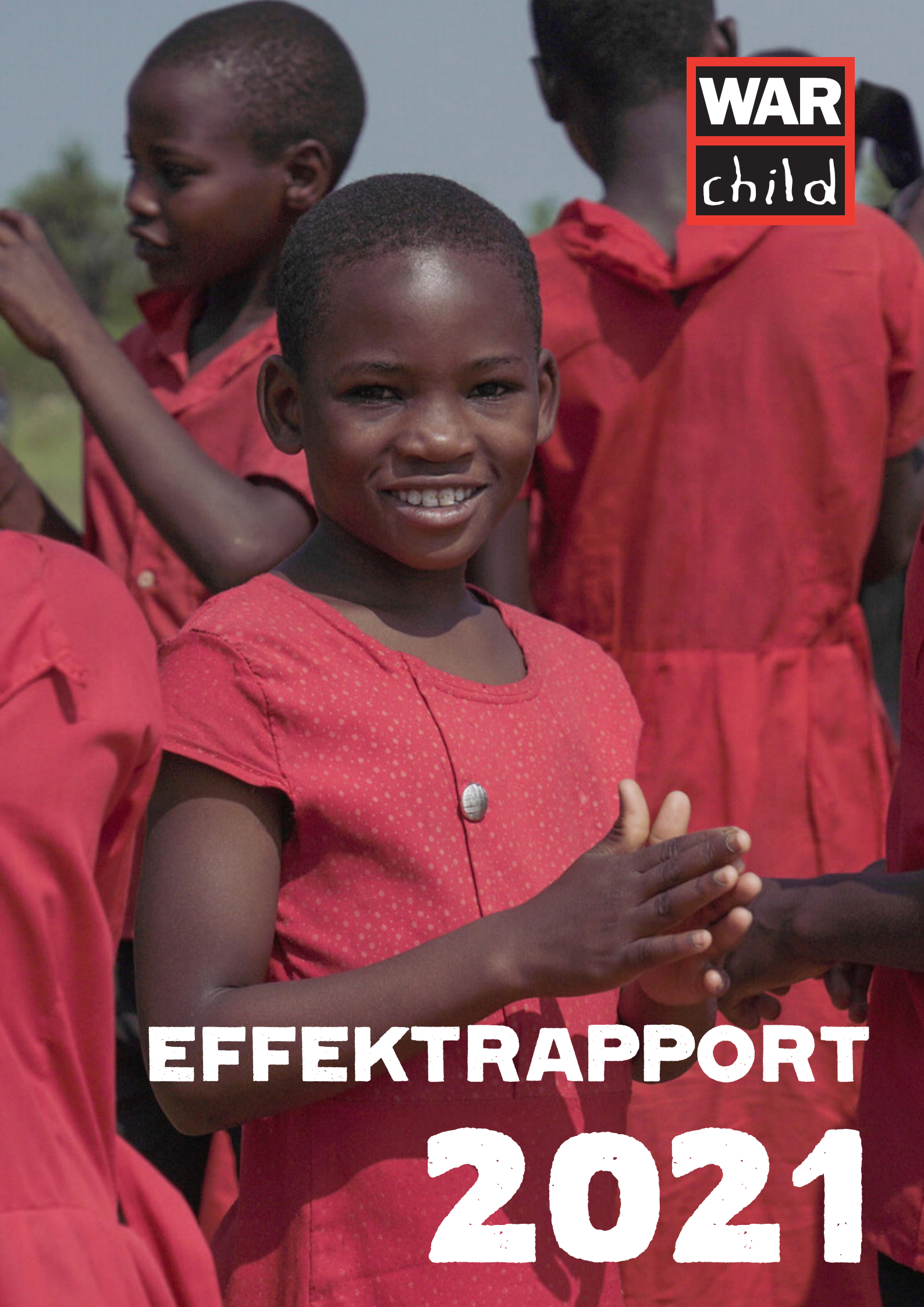

WAR
child

EFFEKTTRAPPORT 2021

AVGRÄNSNINGAR

Organisationen

War Child stöttar krigsdrabbade barn i 15 länder med psykosocialt stöd, utbildning och skydd. Genom evidensbaserade metoder ger vi barnen möjlighet att bearbeta sina krigsupplevelser och växa upp till trygga vuxna. I Sverige är vi etablerade sedan 2016 och driver flera projekt för nyanlända ungdomar. I Sverige registrerades War Child som en insamlingsstiftelse 2016.

Internationellt bedriver War Child verksamhet i 15 konfliktdrabbade länder. Våra insatser syftar till stöd inom barnkonventionens tre pelare, nämligen utbildning, skydd och psykosocialt stöd.

War Child har för nuvarande programverksamhet följande länder: Afghanistan, Burundi, Colombia, Kongo-Kinshasa, Jordanien, Libanon, Nederländerna, Palestina, Sri Lanka, Sverige, Sydsudan, Syrien, Tyskland och Uganda.

Programmen som drivs i Nederländerna, Tyskland och Sverige fokuserar på nyanlända barn och ungdomar som har flytt från krig. Programmens storlek och utformning är olika för varje land. I fält är majoriteten av de anställda lokal personal. Det är en medveten strategi som skapar både lokalt ägarskap, långsiktig förändring samt arbetstillfällen. War Child tror på kraften som finns i att samarbeta med andra organisationer, såväl lokalt som internationellt.

Avgränsningar

I denna rapport kommer vi att lyfta vårt nationella och internationella arbete med fokus på några utvalda exempel. Dessa är:

- ▶ Can't Wait to Learn
- ▶ Safer Together
- ▶ MHPSS
- ▶ Naturkraft
- ▶ Att leva i Sverige

Tidsperiod

Rapporten täcker året 2021 med viss utökning för att beskriva bakgrunden till projekten.

648 477

**barn och viktiga vuxna i deras närhet
tog del av våra program under 2021.**

År 2021 nådde vi 648 477 barn och vuxna. Det är en stor ökning från föregående år, vilket till stor del beror på pandemin. Vi har varit tvungna att anpassa vårt sätt att arbeta vilket gav en möjlighet att nå många fler barn genom digitala innovationer och insatser.

RESURSER

Totala verksamhetskostnader:

▶ 12 100 000

Den del av kostnaderna som faller inom rapportens avgränsningar:

- ▶ **Can't Wait To Learn:** 620 000 kronor
- ▶ **Safer Together:** 1 000 000 kronor
- ▶ **Mhpss-skriften:** 60 000 kronor
- ▶ **Att leva i Sverige:** 100 000 kronor
- ▶ **Naturkraft:** 165 000 kronor

Totalt: 1 945 000 kronor

FÖRÄNDRINGS- TEORI

Problem och målgrupper

War Child arbetar för att förbättra framtiden för barn och ungdomar med erfarenhet av väpnad konflikt och flykt. Vi anser att alla barn, världen över, ska ha rätt att växa upp i fred. Vi har en tro på barns inneboende kraft och förmåga, därför anser vi att barn ska få sina grundläggande rättigheter respekterade och på sätt bli starkare individer. På så sätt får de möjligheten att bygga en bättre framtid för sig själva och det samhälle de lever i. Barn är framtiden men också en del av nuet. I vårt arbete utgår vi från barnkonventionen. Vi erbjuder psykosocialt stöd, skydd och utbildning.

War Child kan inte nå ut till alla barn, men våra metoder kan. Genom en metodik som är anpassad efter barnet, ser vi till att bemöta dem på ett passande och respektfullt sätt. Därför sprider vi gärna våra kunskaper till andra aktörer och arbetar alltid för barnens bästa för att inte bara ta barnet ur kriget, utan även kriget ur barnet. Så här ser läget ut idag:

- ▶ 220 miljoner barn och ungdomar idag lever i konfliktdrabbade områden.
- ▶ Antalet barn som växer upp i krigsdrabbade områden har ökat stadigt sedan 2000.
- ▶ Omkring 75 miljoner barn och unga har inte tillgång till utbildning på grund av humanitära kriser.

För War Child är det viktigt att effekten av arbetet ger långsiktiga resultat, därför engageras inte enbart barn, utan även deras vårdnadshavare, närstående vuxna och lokalsamhället de lever i helhet. För att påverka livet för så många barn som möjligt inkluderar en stor del av arbetet barnens egna erfarenheter från krig och konflikt och hur vi bäst delar dessa för att på så sätt sprida medvetenhet hos vuxna. War Child kan inte nå ut till alla barn, men våra metoder kan. Genom en metodik som är anpassad efter barnet, ser vi till att bemöta dem på ett passande och respektfullt sätt. Därför sprider vi gärna våra kunskaper till andra aktörer och arbetar alltid för barnens bästa för att på sätt inte bara ta barnet ur kriget, utan även kriget ur barnet.

VÅRT ARBETE

CAN'T WAIT TO LEARN

Aktiviteter

War Child driver idag ett beprövat och prisbelönt digitalt undervisningsprojekt som heter Can'tWait To Learn (CWTL). Projektet skapar möjlighet till undervisning via solcellsdrivna surfplattor i konfliktländer, där tillgången till utbildning ofta är bristfällig. CWTL är utvecklat tillsammans med andra internationella partner. Genom att föra samman teknikens styrka med spelutveckling och forskning i världsklass har vi visat att barn kan lära snabbt och kostnadseffektivt för att ta igen förlorad utbildning. Dessutom är CWTL utvecklat i samarbete med undervisningsdepartement i respektive land och är således anpassat till lokal infrastruktur och till den lokala läroplanen. Barn som redan bor i utsatta krigsområden får just nu en extremt begränsad tillgång till utbildning på grund av coronapandemins spridning. Skolor stänger ner och rörligheten begränsas. Detta betyder att nya lösningar behövs för att tillgodose barn och ungas utbildningsbehov.

År 2021 var programmet aktivt i sex länder: Tchad, Jordanien, Libanon, Sydsudan, Sudan och Uganda.

Effekter

Var sjätte av världens barn - 452 miljoner - bor i länder som drabbats av konflikter. Av dessa barn är 75 miljoner barn i desperat behov av utbildningsstöd. De som har tillgång till formell utbildning får ofta inte kvalitativ utbildning på grund av hög elev-lärarkvot och dåligt utbildade lärare. Under 2021 gjorde covid-19 så att skolor för mer än 168 miljoner barn stängde i nästan ett helt år. Globalt sett ökar denna växande utbildningsklyfta fattigdom, arbetslöshet, exploatering och instabilitet.

Genom att veta att utbildning är startpunkten på resan till ett bättre liv, har vårt Can't Wait to Learn-program bidragit avsevärt till att minska denna klyfta. I slutet av året hade denna prisbelönta EdTech-innovation gett 24 591 barn grundläggande räkne- och matematikkunskaper.

Det fina med programmet är att det redan var byggt för att funka digitalt. Det gjorde att anpassade versioner kunde rullas ut snabbt med bibehållen kvalitet.

Prestationer

I flyktingläger och lokalsamhällen i Uganda, där hushållen med tillgång till internet är få, använde vi vårt anpassade Can't Wait to Learn@Home-program så att 10 111 barn fick fortsätta sin utbildning på distans. Vårt team av ledare övervann flera åtkomstbarriärer för att leverera laddade surfplattor till barns tröskel, men också ge ytterligare psykosocialt stöd och inlärningsvägledning genom hembesök och tryckta manualer.

I Libanon resulterade ett liknande tillvägagångssätt bra resultat. Teamet nådde 11 651 barn och unga. Under tiden landet "stängde ner" fick barn stöd och instruktioner via WhatsApp på sina föräldrars mobiltelefoner. Indirekt minskade detta också spänningarna i hemmet genom att involvera hela familjen i inlärningsprocessen.

Tack vare att dessa nya metoder såg vi en anmärkningsvärd ökning av antalet barn som deltog i programmet – vi nästan fördubblade vår räckvidd jämfört med 2020.

Utvärdering och lärdomar

En utmaning med Can't Wait to Learn under pandemin var att få in finansiering. När barn i vanliga fall kunde samlas och dela på en surfplatta så var vi under denna period tvungna att förse varje barn med en enhet. Något som krävde stora finansiella resurser. Samtidigt utvecklades utbildningsprogrammet till att kunna spridas på andra sätt vilket skapade nya möjligheter.

SAFER TOGETHER

I april 2020 inledde War Child projektet Safer Together! i Colombia som ett svar på krisen i Venezuela. Under 2021 tilldelades War Child en miljon kronor från Drottning Silvias stiftelse Care About the Children för att fortsätta insatserna för barn och familjer på flykt från Venezuela.

Safer Together! startade i april 2020 i området Uribia och har haft stor framgång. War Childs stöd har nått mer än 3800 barn, ungdomar och familjer. Men behovet av att främja sammanhållningen mellan migranter och den colombianska befolkningen är fortsatt stort för att minska främlingsfientlighet och diskriminering. De familjer som flytt från Venezuela behöver även fortsatt stöd för att stärka sin förmåga att ge sina barn en trygg uppväx.

Prestationer

Precis som den första omgången så fokuserade Safer Together II som inleddes i mars 2021 på att förse barn och unga som drabbas av flyktingkrisen med skydd, psykosocialt stöd och fredsutbildning. Programmet har genomföras i La Guajira där nästan 10% av det totala antalet venezuelanska flyktingar i Colombia befinner sig. De som flytt från Venezuela befinner sig ofta i överfulla informella bosättningar och få organisationer finns i regionen.

Effekter

Situationen för venezuelanska ungdomar på flykt är kritisk, eftersom de står inför risker som rekrytering av väpnade styrkor och sexuell exploatering. Dessutom är risken stor att ungdomar blir rekryterade till kriminella gäng med hopp om att tjäna pengar. Pandemin förvärrade situationen ytterligare och begränsade tillgången till bland annat vård och utbildning.

Under året har War Child kunna fortsätta stötta barn och unga på flykt med redan beprövade metoder. Genom att tillhandahålla fredsutbildning får barnen arbeta med identitetsfrågor och de får verktyg för att hantera sina upplevelser.

Safer Togheter är ett pågående projekt som pågått i tre faser, nedan följer prognoser av resultaten för respektive fas.

Safer Together I

Children: 3651
Caregivers: 927

TOTAL: 4578

Safer Together II

Children: 1745
Adolescents: 719
Parents and caregivers: 437

TOTAL: 2901

MHPSS-SKRIFT

Effekter

God hälsa är en grundläggande mänsklig rättighet men det är inte sällan en faktor som glöms bort i det internationella biståndsarbetet. Forskning visar att 10-20 % av barn och tonåringar lider av mental ohälsa. Hälften av alla fall av mental ohälsa utvecklas innan 14 års ålder och tre fjärdedelar är utvecklade vid 24 års ålder.

War Child vill säkerställa att alla människor, oavsett var de lever, har tillgång till det psykosociala stöd de har rätt till för att säkerställa den grundläggande mänskliga rättigheten till god hälsa. För att detta ska ske måste kunskap kring MHPSS säkerställas på flera nivåer.

Prestationer

För att möta detta behov tog War Child under 2021 fram en skrift på svenska. Målet var att lyfta fram och öka kunskapen om temaområdet Mental Hälsa och Psykosocialt Stöd (MHPSS). Genom projektet som finansierades genom ForumCiv har vi kunnat ta

fram den första mer heltäckande publikationen på svenska efter att ha sett ett ökar intresse i frågan.

En viktig framgångsfaktor var att vi gjorde detta som ett samverkansprojekt mellan en biståndsaktör och en förening av individer som arbetar med MHPSS mer yrkesmässigt (Nätverket för Global Psykisk Hälsa). Vi såg till att nå ut med budskapet om detta trendande biståndsområde via viktiga kanaler som Kungliga Vetenskapsakademiens hemsida m fl kanaler. Vi genomförde under projektperioden två längre seminarier där skriften diskuterades, nämligen dels vid en stakeholder workshop den 9 december 2021 på UNICEF med ett 30-tal policy-relaterade personer från regeringskansli, universitet, tankesmedjor med mera, samt vid ett seminarium på MR-dagarna den 7 december, där ett 40-tal personer deltog.

Utvärdering och lärdomar

De båda samverkansaktörerna War Child och Nätverket för Global Psykisk Hälsa höll ett gemensamt utvärderingsseminarium den 14 april 2022, där vi kunde konstatera att vi för en rimlig låg kostnad har kunnat informera både nyckelaktörer men också en bredare allmänhet om en allt viktigare biståndsfråga. En önskan från alla var att ha mer resurser för att sprida skriften och fler aktiviteter för att presentera den inom sektorn.

Tyvärr ser vi idag en negativ trend vad gäller psykiska hälsa och då behövs det insatser från en bredare aktörskrets. Det är särskilt relevant i låginkomstländer. Där kommer MHPSS som koncept in på ett mycket relevant sätt. Genom tidiga insatser kan man använda begränsade resurser på ett sätt så att det gynnar så många som möjligt.

Anders Nordström

Ambassadör för global hälsa på utrikesdepartementet, som intervjuas i skriften.

ATT LEVA I SVERIGE

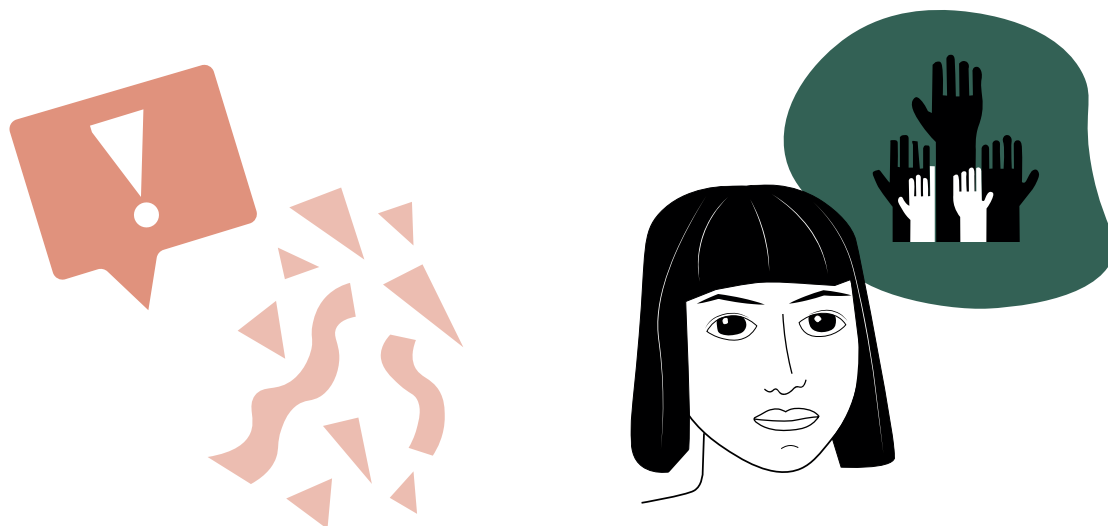
Bakgrund

Som ung nyanländ i Sverige står du inför många utmaningar. Du behöver lära dig ett nytt språk, skaffa dig ett socialt nätverk, bygga relationer och kunna förstå och relatera till hur ditt nya land fungerar. Vilka värderingar, normer, regler och lagar är det som gäller här? Vad styr och får samhället och det sociala samspelet människor emellan att fungera?

Du kan bära med dig fruktansvärda upplevelser från din tid i flykt, du kan känna oro för om du ska få stanna i Sverige, du kan vara utan socialt skyddsnät ifall din familj är kvar i hemlandet eller på flykt någon annanstans i världen. Många unga nyanlända behöver därför stöd i att ta sig an de utmaningar de står inför.

Bland unga nyanlända finns det ett stort behov att förstå det nya samhället de lever i. Många, ibland alla, personer som ungdomarna har haft i sitt liv har bytts ut och många viktiga relationer har förlorats. Att möta ett nytt samhälle och en ny kultur är omskakande erfarenhet, särskilt när man samtidigt är i sökandet av sin vuxenidentitet. När man, utan sina tidigare ramar och regelverk, kommer till det nya landet hamnar man lätt i förvirrade situationer där saker och ting inte längre är självklara eller ens begripliga. Kartan man har stämmer inte längre överens med verkligheten. Många ungdomar har ingen som de kan fråga och de känner sig ensamma med sina frågor i det nya landet.

Med utbildningsprogrammet – Att leva i Sverige – vill Fryshuset och War Child fylla det kunskapsbehov nyanlända ungdomar har, samtidigt som vi ger utrymme för interaktion och delaktighet så att de på så sätt kan göra kunskapen till sin egen och till verktyg att använda och utvecklas.

Aktiviteter

War Child och Fryshuset har utvecklat en metod för nyanlända ungdomar – Att leva i Sverige. Metoden är ett utbildningsprogram som syftar till att ge ungdomarna kunskap om och förståelse för ämnen som demokrati, lag och rätt, jämställdhet, kultur och normer, psykisk hälsa samt kärlek och relationer för att på så sätt stödja ungdomarna i deras integration och etablering i det svenska samhället. Utbildningsprogrammet sträcker sig över tio möten/träffar á 2,5 timmar. Varje tillfälle utgår från ett tema och leds av utbildade ledare.

I utbildningsprogrammet – Att leva i Sverige – tar vi upp olika områden och frågor som har relevans för nyanlända ungdomar och deras möjlighet till integration i samhället. Ambitionen är att ungdomarna genom att delta i utbildningsprogrammet ska få kunskaper och verktyg som gör att de aktivt kan ta ansvar för och påverka sin livssituation och sitt mående i en positiv riktning.

Vi har därför i uppgifter, övningar och den pedagogiska modell som programmet är uppbyggt kring utgått från ett par olika teorier och metoder som stödjer en sådan kunskapsprocess.

Under 2021 har War Child och Fryshuset även tagit fram en handbok som innehåller nödvändig information för att utföra programmet. Denna utgör nu en central del i programmet och gör det även lättare att sprida.

Effekter

I utbildningsprogrammet - Att leva i Sverige - strävas det efter att utveckla och förstärka ett antal viktiga skyddsfaktorer hos deltagarna. Dessa skyddsfaktorer är inkludering i sociala sammanhang, att som person bli sedd och bekräftad, få beröm men också förväntningar uttalade på sig. En meningsfull sysselsättning, utbildning och möjlighet att utveckla färdigheter och verktyg som gör att man kan påverka och ta sig fram i sitt liv är andra skyddsfaktorer som eftersträvas.

Syftet med Att leva i Sverige är att stötta nyanlända ungdomars integration i det svenska samhället. Genom att få kunskap och förståelse om Sverige och hur det fungerar här kommer de bidra till att ungdomarna känner sig mer hemma här och bli trygga individer. Utbildningen är en introduktion till relevanta samhällsfrågor i ett nutidsperspektiv och kan även fungera som språngbräda för vidare engagemang.

Mål

- ▶ Efter utbildningen har deltagarna en ökad kunskap och förståelse om Sverige .
- ▶ Efter avslutad utbildning är ungdomarna trygga med var de ska vända sig om de är i behov av stöd eller hjälp.

Utvärdering och förbättringsmöjligheter

De olika träffarna hade lite olika resultat, vissa teman var relativt svåra att diskutera, t.ex. träffen som tog upp kärlek och relationer. Här kan kanske en annan ingång behövas för att få i gång diskussionen.

Temat psykisk hälsa fungerade mycket kunskapshöjande för ungdomarna. T.ex. hade ingen av ungdomarna tidigare hört talas om PTSD och det fanns stort intresse av att lära mer. Detta tema kunde framöver få större utrymme.

Samma sak gällde med träffen om lag och rätt. Detta område blev för stort för att rymmas under en träff och fick delas upp i två, en viktig lärdom inför kommande program.

Överlag såg vi positiva effekter av att ungdomarna fick prata om sin egna erfarenheter i relativt kontrollerade former på olika teman. Det fanns ofta ett stort intresse för frågorna som diskuterades och en vilja att lära mer.

NATURKRAFT

Bakgrund och effekter

Naturkraft är ett naturbaserat integrationsprojekt där vi använder oss av allemansrätten för att ge nyanlända barn och ungdomar möjlighet att uppleva nya, spännande aktiviteter samtidigt som de får förbättrat välbefinnande.

Idag är omkring en tredjedel av alla flyktingar, migranter och statslösa personer i Norden barn och unga. Studier visar att psykisk ohälsa är det vanligaste hälsoproblemet bland nyanlända barn och ungdomar. Ångest och saknad efter familj och vänner, utdragna asylprocesser och trauman är exempel på sådant som ofta tynger. Samtidigt är det påfrestande att komma till ett nytt land, att lära sig ett nytt språk och att förstå en ny kultur.

Att naturen har en positiv inverkan på den psykiska hälsan är väl belagt i forskning. I närheten av vatten och skog har vi enklare att återhämta oss, stressa mindre och må bra, och vi får bättre uppmärksamhet och minne av att vistas i naturen. Människor som bor i stadsmiljöer med mycket växtlighet är friskare än de som bor i områden med mindre grönska. De är mindre stressade, lever längre och har lägre risk för hjärt-kärlsjukdom, högt blodtryck, typ 2-diabetes och mental ohälsa.

För att ta vara på naturens positiva effekter skapade vi det naturbaserade projektet Naturkraft. Eftersom unga har identifierats som en grupp som är svåra att nå och inkludera i andra naturbaserade integrationsprojekt har vi valt att i huvudsak fokusera på unga mellan 15 och 25.

Aktiviteter

Under sommaren 2021 genomfördes flera omgångar av Naturkraft finansierat av AXA och Gålöstiftelsen. Läger arrangerades på Värmdö, i Trosa och Södertälje. Under dagarna så fick ungdomarna möjlighet att utforska naturen med ledare från War Child. Genom olika aktiviteter så som vandring och kanotpaddling fick deltagarna lära känna naturen och hur man kan tillgodose sig de positiva effekter som naturen ger. I samband med lägret så ingick även utbildning kring allemansrätten och hur vi tar hand om vår natur på bästa sätt.

Målet med Naturkraft är att nyanlända ungdomar ska uppleva den positiva effekt naturen har på vårt välmående. Med allemansrätten som utgångspunkt får ungdomarna spendera tid i naturen och prova på friluftaktiviteter. De får lära sig hur man vistas i naturen utan att störa och förstöra och större förståelse om natur och miljö.

Lärdomar

Trots att respektive arkivet bara pågick under några få dagar gjorde det stort intryck på deltagarna. Många av ungdomarna som var med är i en svår situation gällande asylstatus och har en osäker framtid. En slutsats är att det är viktigt för ungdomarna att få ta en paus i vardagen med roliga upplevelser för att samla kraft och energi. Det finns också ett märkbart behov av kontakt med trygga vuxna. Under resan fick ledarna bra kontakt med flera av ungdomarna. Under kort tid byggdes tillit upp och ungdomarna öppnade upp sig och delade sina berättelser. Ungdomarna uttryckte att de uppskattade att ha vuxna att prata med. Det är något som skulle kunna utvecklas vid framtida omgångar genom att ta vara på de relationer som byggts upp. Tillexempel genom inofficiella mentorskap eller liknande.

Lärdomar som vi tar med oss till framtida omgångar är att ha fler förberedande träffar där deltagarna får lära känna varandra. Då kommer inte lika mycket av ungdomarnas energi läggas på gruppdynamik och att skapa relationer under resan. Det logistiska, främst gällande matlagning, tog mycket tid och kraft och kan ses över och planeras bättre till framtida initiativ.

HUR MÄTER VI?

Gemensamt för alla projekt däremot är att de följer en trestegsprocess som innehåller planering, övervakning och utvärdering. War Child gör alltid en nollmätning inför ett projekt, en halvtidsutvärdering och en slutrapport. Genom en sån process är det enkelt att följa upp och avgöra om projektet har gett ett önskvärt resultat.

1. Planeringen inför varje War Child-program börjar med en analys ur ett barnrättsperspektiv. Med War Childs stöd får barn, unga människor och de vuxna i barnens närhet identifiera utmaningar och analysera rådande omständigheter. Dessa ligger sedan som grund för vårt fokus och implementeringen av projekt. Viktigt i detta stadie är att etablera en Do No Harm-bedömning, så att projektet är kontextualiserat så att det inte bidrar till en negativ utveckling.

2. Uppföljningen av våra projekt, inklusive de som leds av våra partnerorganisationer, övervakas för att fastställa vilka projektaktiviteter som leder till en påtaglig förändring i barnens liv. Barnen har själva en aktiv roll i övervakningen; de bedömer hur deras färdigheter har förbättrats eller om mer arbete krävs. Dessutom görs förändringar beroende på hur föräldrar och vårdnadshavare, yrkesverksamma, lokala organisationer och staten bidrar till att förbättra livet för barnen.

3. Projekten utvärderas till sist internt och med hjälp av barnen, de vuxna i barnens närhet och lokala organisationer. För varje projekt är 3–5% av budgeten reserverad för utvärdering, detta för att fastställa att vårt arbete ständigt förbättras. De externa utvärderarna bedömer sedan, vid behov, givna projekt. Det innefattar värderingen utav kvaliteten av bevis och relevans, effektiviteten, och hållbarheten av arbetet vi utför. Projektens finansiering, HR, säkerhet och Logistik utvärderas också. En extern revisionsbyrå granskar War Childs övergripande finansiella status varje år. I Sverige har War Child anlitat revisorfirmen Grant Thornton, som är experter inom området ideella organisationer. War Child har, utöver det, en internrevisor som övervakar så att vi följer alla lagar och regler och att vi använder våra insamlade medel effektivt och transparent.

Mått som vi använder är bland annat:

- ▶ Antal barn som deltar
- ▶ Efterlevnad och engagemang
- ▶ Kompetens hos ledarna
- ▶ Skattning av välmående före och efter genomförda projekt

Två verktyg för att mäta:

1. THEORY OF CHANGE

- ▶ War Child har utvecklat en förändringsteori (Theory of Change) för att mäta kvalitativa värden
- ▶ Funkar som guide för utveckling och implementering av Care System
- ▶ Denna process är basen för att utveckla, implementera och utvärdera varje insats
- ▶ Med ett tydligt mål att två huvudsakliga mål för barnen som deltar:

ÖKAD MOTSTÅNDSKRAFT och **ÖKAT VÄLMÅENDE**

2. GLOBAL MONITORING FRAMEWORK

- ▶ Används för att mäta effekten av vårt arbete med barn
- ▶ Tillåter oss att jämföra effektiviteten i olika kontexter genom data

WAR

child

www.warchild.se